

REKOMENDACJA NR 9/2022
SEKTOROWEJ RADY DS. KOMPETENCJI SEKTORA
ODZYSKU MATERIAŁOWEGO SUROWCÓW

REKOMENDACJA ZOSTAŁA WYDANA UCHWAŁĄ RADY NR 6/2022 Z DNIA 12.10.2022 R.

Rekomendacja rozwiązań/zmian legislacyjnych w obszarze edukacji jest efektem prowadzonych analiz i konsultacji w ramach prac Sektorowej Rady ds. Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców w tym Grupy Roboczej ds. współpracy edukacji i biznesu.

Celem niniejszej rekomendacji jest przedstawienie rozwiązań legislacyjnych, które przyczynią się do dostosowania kształcenia zawodowego w systemie oświaty do potrzeb rynku pracy sektora gospodarki odpadami.

1. REKOMENDOWANY ZAKRES ZMIANY: Wprowadzenie zmiany nazwy branży: „BRANŻA CHEMICZNA” określonej w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego na „BRANŻA CHEMICZNA I OCHRONY ŚRODOWISKA”

Nazwa aktu prawnego:

1.1. Rozporządzenie Ministra *Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego* (Dz. U. 2019, poz. 316 z późn. zm.) wydane na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116).

Propozycje zmian legislacyjnych:

- Rekomenduje się zmianę treści załącznika nr 1 – OGÓLNE CELE I ZADANIA KSZTAŁCENIA W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. poprzez zmianę nazwy „branża chemiczna (CHM)”, a w związku z tym nadanie nowego brzmienia pkt. 4:

„ 4) branża chemiczna i ochrony środowiska (CHM);”

- Rekomenduje się zmianę treści załącznika nr 2 - „KLASYFIKACJA ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO” do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. poprzez zmianę nazwy „BRANŻĄ CHEMICZNA (CHM)” i nadanie nowego brzmienia nazwie:

„BRANŻA CHEMICZNA I OCHRONY ŚRODOWISKA (CHM)”

1.2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. **w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego**, wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe

Propozycje zmian legislacyjnych:

- Rekomenduje się zmianę treści rozporządzenia w § 1. 1 ppkt. 4) poprzez jego zmianę i nadanie nowego brzmienia:

„ 4) chemicznej i ochrony środowiska (CHM), które stanowią załącznik nr 4 do rozporządzenia;”

- Rekomenduje się zmianę treści tytułu załącznika nr 4 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. i nadanie zapisu w brzmieniu:

„**PODSTAWY PROGRAMOWE KSZTAŁCENIA W ZAWODACH SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO PRZYPORZĄDKOWANYCH DO BRANŻY CHEMICZNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA(CHM)**”

Uzasadnienie:

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. struktura klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego uwzględnia przyporządkowanie poszczególnych zawodów do jednej z 32 branż, uwzględniając specyfikę umiejętności zawodowych lub zakres, w jakim umiejętności te są wykorzystywane podczas wykonywania zadań zawodowych. Branże uporządkowano według kolejności alfabetycznej:

- 1) branża audiowizualna (AUD);
- 2) branża budowlana (BUD);
- 3) branża ceramiczno-szklarska (CES);
- 4) branża chemiczna (CHM);
- 5) branża drzewno-meblarska (DRM);

- 6) branża ekonomiczno-administracyjna (EKA);
- 7) branża elektroenergetyczna (ELE);
- 8) branża elektroniczno-mechatroniczna (ELM);
- 9) branża fryzjersko-kosmetyczna (FRK);
- 10) branża górniczo-wiertnicza (GIW);
- 11) branża handlowa (HAN);
- 12) branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna (HGT);
- 13) branża leśna (LES);
- 14) branża mechaniczna (MEC);
- 15) branża mechaniki precyzyjnej (MEP);
- 16) branża metalurgiczna (MTL);
- 17) branża motoryzacyjna (MOT);
- 18) branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO);
- 19) branża ogrodnicza (OGR);
- 20) branża opieki zdrowotnej (MED);
- 21) branża poligraficzna (PGF);
- 22) branża pomocy społecznej (SPO);
- 23) branża przemysłu mody (MOD);
- 24) branża rolno-hodowlana (ROL);
- 25) branża rybacka (RYB);
- 26) branża spedycyjno-logistyczna (SPL);
- 27) branża spożywcza (SPC);
- 28) branża teleinformatyczna (INF);
- 29) branża transportu drogowego (TDR);
- 30) branża transportu kolejowego (TKO);
- 31) branża transportu lotniczego (TLO);
- 32) branża transportu wodnego (TWO).

Wśród wskazanych w rozporządzeniu branż sektor gospodarki odpadami nie został wyodrębniony a zawody uwzględniające treści nauczania z zakresu gospodarki odpadami zostały przyporządkowane do różnych branż w tym:

- a) **budowlanej**: technik inżynierii środowiska i melioracji oraz operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych;

- b) **chemicznej**: operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych; operator urządzeń przemysłu chemicznego; technik analityk; technik ochrony środowiska; technik technologii chemicznej;
- c) **elektroenergetycznej**: elektryk, technik elektryk, technik urządzeń dźwigowych;
- d) **elektroniczno-mechatronicznej**: automatyk; elektronik; mechatronik; technik automatyk; technik elektronik; technik mechatronik;
- e) **mechanicznej**: mechanik-monter maszyn i urządzeń oraz technik mechanik;
- f) **transportu drogowego**: kierowca-mechanik.

Spółród powyższych branż branża chemiczna jest najbardziej związana tematycznie z sektorem gospodarki odpadami. Również do branży chemicznej przyporządkowane są istotne zawody, na które jest zapotrzebowanie w sektorze np. zawód technik ochrony środowiska.

Sektorowa Rada rekomenduje zmianę nazwy branży „branża chemiczna” na „branża chemiczna i ochrony środowiska”, co przyczyni się do uporządkowania i większej przejrzystości klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego i umiejscowienie zawodów charakterystycznych dla branży w ramach jednej głównej branży której nazwa będzie odzwierciedlała związek z sektorem. Nowe zawody związane z sektorem gospodarki odpadami, które w przyszłości będą wprowadzane do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego rozszerzą listę zawodów w ramach branży o rekomendowanej nazwie: „branża chemiczna i ochrony środowiska (CHM).

Organ do którego planowane jest zgłoszenie zmian legislacyjnych:

Zmiany w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego wprowadza do kształcenia w systemie oświaty Minister Nauki i Edukacji – na podstawie wniosku właściwego ministra. Ministrem właściwym dla sektora gospodarki odpadami jest Minister Klimatu i Środowiska.

Podstawa prawna:

(art. 46.1, ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe)

2. REKOMENDOWANY ZAKRES ZMIANY: Uproszczenie trybu wprowadzania do systemu oświaty nowego zawodu, zmiany albo wykreślenia zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych

Nazwa aktu prawnego:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022r. poz. 655, 1079, 1116)

Propozycja zmiany legislacyjnej wraz z uzasadnieniem:

W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe proponuje się dokonać zmiany w treści art. 46 przez wprowadzenie trybu uproszczonego dla wniosku ministra właściwego dla zawodu (zmiana w zakresie wprowadzenia, zmiany albo wykreślenia zawodu, kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub dodatkowych umiejętności zawodowych).

Proponuje się aby w przypadku występowania przez sektorową radę ds. kompetencji do ministra właściwego dla zawodu z wnioskiem dot. zmian określonych w art. 46 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe odstąpić od wymogu uzyskania dodatkowych opinii, o których mowa w ust. 4.

Wynika to z faktu, że Sektorowa Rada Kompetencji dla danej branży posiada szeroką reprezentację środowiska (w tym przedsiębiorców i związków zawodowych znających potrzeby sektora zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej. Uzyskanie opinii tego samego środowiska prowadzi do niepotrzebnego wydłużania procesu administracyjnego.

W związku z powyższym proponuje się dodatkowo w ustawie Prawo oświatowe w art. 46 ustępu 7a w brzmieniu:

"7a. Jeżeli z wnioskiem, o którym mowa w ust. 7 występuje sektorowa rada do spraw kompetencji właściwa dla danego sektora gospodarki, do wniosku, o którym mowa w ust. 2 nie dołącza się opinii, o których mowa w ust. 4."

Organ do którego planowane jest zgłoszenie zmian legislacyjnych:

- Minister Klimaty i Środowiska
- Minister Nauki i Edukacji

3. REKOMENDOWANY ZAKRES ZMIANY: Wprowadzenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego nowych zawodów związanych z branżą gospodarki odpadami i przyporządkowanie ich do Branży Chemicznej i Ochrony Środowiska.

Nazwa aktu prawnego:

1.1 Rozporządzenie Ministra *Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego* (Dz. U. 2019, poz. 316 z późn. zm.)
wydanego na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 1-2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 –Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z 2022r. poz. 655, 1079, 1116)

Propozycje zmian legislacyjnych:

- Rekomenduje się zmianę treści załącznika nr 2 - „KLASYFIKACJA ZAWODÓW SZKOLNICTWA BRANŻOWEGO” do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. poprzez wprowadzenie do klasyfikacji nowych zawodów :
  - 1) w „BRANŻY CHEMICZNEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA (CHM)”:

po pozycji dotyczącej zawodu „ 5) technik technologii chemicznej” o symbolu cyfrowym **311603** dodaje się pozycje dotyczące zawodów:

- „ **Technik recyklingu i gospodarki odpadami**”,
- „**Operator maszyn i urządzeń recyklingu i gospodarki odpadami**”,
- **Pracownik pomocniczy operatora maszyn i urządzeń gospodarki odpadami,**
- **Pracownik utrzymania porządku terenów zurbanizowanych i infrastruktury**

w brzmieniu:

Nazwa zawodu	Symbol cyfrowy zawodu ustalony w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy	Poziom PRK dla kwalifikacji i pełnej	Minister właściwy dla zawodu – minister właściwy do spraw:	Typ szkół ponadpodstawowych				Symbole i nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie	Poziom PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie	Możliwość prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych	Szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie
				B S I	BS II (kształcenie wyłącznie na podbudowie BS I)	T	SP (okres nauczania)				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Technik recyklingu i gospodarki odpadami	XXXXXX	IV	środowiska			X		CHM.XX . Prowadzenie działań operacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami	3	X	
								CHM.XX. Organizowanie i prowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem odpadów	4	X	
Operator maszyn i urządzeń recyklingu i gospodarki odpadami	XXXXXX	III	środowiska	X				CHM.XX . Prowadzenie działań operacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami	3	X	

Pracownik pomocniczy operatora maszyn i urządzeń gospodarki odpadami	XXXXXX	II	środowiska	X*				CHM.XX. Prowadzenie działań związanych z operowaniem maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami	2	X	*Kształcenie wyłącznie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim
Pracownik utrzymania porządku terenów zurbanizowanych i infrastruktury	XXXXXX	I	środowiska	X				CHM.XX. Prowadzenie działań utrzymania czystości i porządku na terenach zurbanizowanych oraz wewnątrz zakładów przetwarzania odpadów	1	X	

Tabela: Propozycje dodania nowych nazw zawodów: Technik recyklingu i gospodarki odpadami”, „Operator maszyn i urządzeń recyklingu i gospodarki odpadami”, Pracownik pomocniczy operatora maszyn i urządzeń gospodarki odpadami, Pracownik utrzymania porządku terenów zurbanizowanych i infrastruktury. Tabela podaje jednocześnie Symbole i nazwy kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie, Poziom PRK dla kwalifikacji częściowej wyodrębnionej w zawodzie, prowadzenia kształcenia na kwalifikacyjnych kursach zawodowych lub na kursach umiejętności zawodowych oraz Szczególne uwarunkowania związane z kształceniem w zawodzie lub kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie. Dla wszystkich zaproponowanych zawodów właściwym jest minister właściwy do spraw ochrony środowiska.

1.2 Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. **w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego**, wydane na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

Propozycje zmian legislacyjnych:

- **Rekomenduje się zmianę treści załącznika nr 4 do rozporządzenia** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. poprzez uzupełnienie katalogu zawodów szkolnictwa branżowego przyporządkowanych do branży chemicznej i ochrony środowiska (CHM) o nowe zawody: „**Technik recyklingu i gospodarki odpadami**”, „**Operator maszyn i urządzeń recyklingu i gospodarki odpadami**”, „**Pracownik pomocniczy operatora maszyn i urządzeń gospodarki odpadami**”, „**Pracownik utrzymania porządku terenów zurbanizowanych i infrastruktury**,”
- Rekomenduje się uzupełnienie treści załącznika nr 4 **do Rozporządzenia** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. o podstawy programowe dla 4 nowych zawodów dedykowanych branży gospodarki odpadami:

1. ZAWÓD: TECHNIK RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI

Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie:

A) CHM.XX. Prowadzenie działań operacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami

Cele kształcenia:

- a) wykonywanie prac związanych z klasyfikowaniem, ewidencjonowaniem i segregacją odpadów,
- b) wykonywanie prac związanych z odbiorem i transportem odpadów,
- c) wykonywania prac związanych z przygotowaniem do ponownego użycia oraz do dalszych procesów,
- d) wykonywania prac związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów,
- e) wykonywania prac związanych z obsługą maszyn i urządzeń do przetwarzania oraz transport odpadów;

B) CHM.XX. Organizowanie i prowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem odpadów

Cele kształcenia:

- a) prowadzenia i organizacji prac związanych z odbiorem i transportem odpadów,
- b) prowadzenia i organizacji gospodarki odpadami w zakładzie,
- c) nadzoru nad procesami technologicznymi oraz utrzymaniem maszyn i urządzeń,
- d) organizacji, koordynacji i nadzoru procesu obrotu materiałowego,
- e) prowadzenia ewidencji odpadów i sprawozdawczości oraz pozostałej dokumentacji związanej z gospodarowaniem odpadami,
- f) monitorowania i nadzoru procesów gospodarowania odpadami.
- g) analizy oddziaływania prowadzonej działalności na środowisko oraz podejmowania działań ograniczających negatywny wpływ na środowisko

2. ZAWÓD: OPERATOR MASZYN I URZĄDZEŃ RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI

Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie:

A). CHM.XX. Prowadzenie działań operacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami

Cele kształcenia:

- a) wykonywanie prac związanych z klasyfikowaniem, ewidencjonowaniem i segregacją odpadów,
- b) wykonywanie prac związanych z odbiorem i transportem odpadów,
- c) wykonywania prac związanych z przygotowaniem do ponownego użycia oraz do dalszych procesów,
- d) wykonywania prac związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów,
- e) wykonywanie prac związanych z obsługą maszyn i urządzeń do przetwarzania oraz transportu odpadów;

3. ZAWOD: PRACOWNIK POMOCNICZY OPERATORA MASZYN I URZĄDZEŃ GOSPODARKI ODPADAMI

Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie:

A) CHM.X1. Prowadzenie działań związanych z operowaniem maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami

Cele kształcenia:

- a) Wykonywanie prac związanych z odbiorem i transportem odpadów
- b) Wykonywania prac związanych z segregacją odpadów

- c) Wykonywanie prac związanych ze zbieraniem (PSZOK) i przygotowaniem do ponownego użycia (punkt napraw)

4. ZAWÓD: **PRACOWNIK UTRZYMANIA PORZĄDKU TERENÓW ZURBANIZOWANYCH I INFRASTRUKTYRY**

Kwalifikacja wyodrębniona w zawodzie:

CHM.XX. Prowadzenie działań utrzymania czystości i porządku na terenach zurbanizowanych oraz wewnątrz zakładów przetwarzania odpadów,

Cele kształcenia:

- a) Wykonywanie prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie zakładu przetwarzania odpadów oraz na terenach zbierania odpadów,
- b) Wykonywanie prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenach zurbanizowanych.

Projekt podstaw programowych dla ww. zawodów zostanie opracowany przez ekspertów we współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwem Edukacji i Nauki

UZASADNIENIE:

Sektorowa Rada rekomenduje wprowadzenie do systemu oświaty w ramach szkolnictwa branżowego następujących zawodów:

- 1) **Technik recyklingu i gospodarki odpadami** -kształconego na poziomie branżowej szkoły II stopnia (technikum).
- 2) **Operator maszyn i urządzeń recyklingu i gospodarki odpadami** – kształconego na poziomie branżowej szkoły I stopnia.
- 3) **Pracownik pomocniczy operatora maszyn i urządzeń gospodarki odpadami** – kształconego na poziomie branżowej szkoły I stopnia (kształcenie jest przewidziane wyłącznie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim).
- 4) **Pracownik pomocniczy utrzymania porządku terenów zurbanizowanych i infrastruktury**- kształconego na poziomie branżowej szkoły I stopnia (kształcenie jest przewidziane dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub lekkim).

Zapotrzebowanie na nowe zawody zostało zidentyfikowane na podstawie przeprowadzonej analizy potrzeb kadrowych sektora gospodarki odpadami, w tym pogłębionych konsultacji z przedstawicielami sektora. Wprowadzenie do systemu oświaty rekomendowanych zawodów wpłynie pozytywnie na zniwelowanie istniejącej luki w kształceniu zawodowym w zakresie kadr dla sektora gospodarki odpadami.

Obecnie w ramach szkolnictwa branżowego brak jest kształcenia w zawodach dedykowanych stricte gospodarce odpadami. Występują natomiast zawody w ramach innych branż których treści nauczania są częściowo dopasowane do potrzeb sektora gospodarki odpadami, a osoby posiadające kwalifikacje charakterystyczne dla tych zawodów są poszukiwani przez pracodawców sektora gospodarki odpadami.

Są to m.in. takie zawody jak: technik inżynierii środowiska i melioracji, operator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, technik ochrony środowiska, technik technologii chemicznej; elektryk, technik elektryk, technik urządzeń dźwigowych, automatyk; elektronik, mechatronik, technik automatyk; technik elektronik; technik mechatronik, mechanik-monter maszyn i urządzeń, technik mechanik oraz kierowca-mechanik.

Wśród wymienionych zawodów najbliższy sektorowi jest zawód Technik Ochrony Środowiska, którego efekty kształcenia w ramach kwalifikacji CHM.05.5. Planowanie i realizacja zadań w ochronie środowiska w ok. 30% są dostosowane do potrzeb pracodawców sektora gospodarki odpadami.

Podkreślenia wymaga że, obecnie prowadzone kształcenie w ramach szkolnictwa branżowego nie jest wystarczające z perspektywy pracodawców sektora gospodarki odpadami.

Firmy sektora gospodarki odpadami mają trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników obsługujących procesy technologiczne, maszyny i urządzenia stosowane w gospodarce odpadami.

Wychodząc naprzeciw tym potrzebom rekomenduje się wprowadzenie w ramach zawodów **TECHNIK RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI** oraz **OPERATOR MASZYN I URZĄDZEŃ RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI** kwalifikacji wspólnej dla obydwu zawodów (poziom 3 PRK) pt. **Prowadzenie działań operacyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami**, która zawiera następujące cele kształcenia:

- a) wykonywanie prac związanych z klasyfikowaniem, ewidencjonowaniem i segregacją odpadów,
- b) wykonywanie prac związanych z odbiorem i transportem odpadów,
- c) wykonywania prac związanych z przygotowaniem do ponownego użycia oraz do dalszych procesów,
- d) wykonywanie prac związanych ze zbieraniem i przetwarzaniem odpadów,
- e) wykonywanie prac związanych z obsługą maszyn i urządzeń do przetwarzania oraz transportu odpadów

Do zawodu TECHNIK RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI rekomenduje się wprowadzenie 2 kwalifikacji (poziom 4 PRK) pt. **Organizowanie i prowadzenie prac związanych z zagospodarowaniem odpadów**, która zawiera następujące cele kształcenia:

- a) prowadzenie i organizacji prac związanych z odbiorem i transportem odpadów,
- b) prowadzenie i organizacji gospodarki odpadami w zakładzie,
- c) nadzór nad procesami technologicznymi oraz utrzymaniem maszyn i urządzeń,
- d) organizacji, koordynacji i nadzoru procesu obrotu materiałowego,
- e) prowadzenia ewidencji odpadów i sprawozdawczości oraz pozostałej dokumentacji związanej z gospodarowaniem odpadami,
- f) monitorowania i nadzoru procesów gospodarowania odpadami,
- g) analizy oddziaływania prowadzonej działalności na środowisko oraz podejmowania działań ograniczających negatywny wpływ na środowisko

Osoby kształcące się w rekomendowanych zawodach będą miały możliwość podnoszenia kwalifikacji w ramach systemu oświaty: absolwent branżowej szkoły I stopnia, który kształcił się w zawodzie OPERATOR MASZYN I URZĄDZEŃ RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI będzie mógł kontynuować naukę na poziomie branżowej szkoły II stopnia np. w zawodzie TECHNIKA RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI. Osoby posiadające kwalifikacje na poziomie TECHNIKA RECYKLINGU I GOSPODARKI ODPADAMI będą mogły kontynuować naukę w ramach studiów wyższych np. na kierunku Gospodarka odpadami.

Ponadto rekomenduje się wprowadzenie zawodu pomocniczego - **PRACOWNIK POMOCNICZY OPERATORA MASZYN I URZĄDZEŃ GOSPODARKI ODPADAMI** (kształcenie wyłącznie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim) oraz zawodu - **PRACOWNIK UTRZYMANIA PORZĄDKU TERENÓW ZURBANIZOWANYCH I INFRASTRUKTURY** (kształcenie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym).

Mimo postępu technologicznego w sektorze gospodarki odpadami, na rynku wciąż widoczne jest duże zapotrzebowanie na pracowników niskowykwalifikowanych, którzy zajmują się najprostszymi czynnościami (np. sortowacze i ładowacze odpadów). I to ich wielu przedsiębiorcom trudno dziś zachęcić do podjęcia pracy, dlatego wyżej wymienione zawody, wykonywane przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną mogłyby pomóc w uzupełnieniu braków kadrowych przedsiębiorstw w branży. Takie działania byłyby również

zgodne z zaleceniami ZSU 2030, dotyczącymi jak największego upowszechnienia edukacji włączającej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, aby umożliwić im nabywanie i wykorzystywanie umiejętności dla możliwie najpełniejszego uczestnictwa w życiu społecznym.

Należy również zaznaczyć istotny fakt, że pracodawcy sektora gospodarki odpadami gotowi są zatrudnić osoby z niepełnosprawnościami. Co więcej, zdaniem respondentów którzy brali udział w prowadzonym badaniu, takie osoby cechują się zaangażowaniem w pracę – bardziej cenią pracę, bo uzyskanie zatrudnienia jest dla nich trudniejsze, a gdy ją mają bardziej się do niej przykładają.

Organ do którego planowane jest zgłoszenie zmian legislacyjnych:

Nowy zawód do kształcenia w systemie oświaty wprowadza Minister Edukacji i Nauki – na podstawie wniosku ministra właściwego w zakresie zawodu.

Ministrem właściwym dla rekomendowanych zawodów jest Minister Klimatu i Środowiska. (art. 46.1, ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe).

4. REKOMENDOWANY ZAKRES ZMIANY: WŁĄCZENIE SEKTOROWEJ RAMY KALIFIKACJI W BRANŻY GOSPODARKI ODPADAMI DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI

Nazwa aktu prawnego:

Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226)

Propozycje zmian legislacyjnych:

Sektorowa Rada ds. Sektora Odzysku Materiałowego Surowców rekomenduje wprowadzenie do porządku prawnego nowej regulacji - Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki **w sprawie Sektorowej Ramy Kwalifikacji dla gospodarki odpadami** (na podstawie art. 11 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226)

Uzasadnienie:

W dniu 16 grudnia 2020 r Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektora Odzysku Materiałowego Surowców przyjęła jednogłośnie uchwałę nr 7 rekomendując potrzebę przystąpienia do opracowania Sektorowej Ramy kwalifikacji dla branży gospodarki odpadami.

W związku z podjętą uchwałą Rady pod kierunkiem Instytutu Badań Edukacyjnych została opracowana Sektorowa Rama dla branży gospodarki odpadami:

<https://kwalifikacje.edu.pl/sektorowa-rama-kwalifikacji-dla-gospodarki-odpadami/>

Sektorowa Rama Kwalifikacji (SRK) dla gospodarki odpadami to spójny opis wymaganych kwalifikacji branżowych - wskazujący co dany pracownik powinien wiedzieć, umieć i jakie posiadać kompetencje społeczne. Upraszczając SRK jest to zbiór kompetencji i kwalifikacji których potrzebują pracodawcy gospodarki odpadami. SRK umożliwia w sposób jednolity i miarodajny dokonać oceny potencjału pracowników – możliwy dzięki łatwości porównywania kwalifikacji i identyfikowania potrzeb pracodawcy. Dzięki SRK możliwa jest wiarygodna weryfikacja kompetencji kandydatów do pracy. SRK umożliwia sporządzenie rekomendacji, czy standardów dotyczących zatrudnienia osób na poszczególnych stanowiskach w przedsiębiorstwie, bez potrzeby tworzenia nowych regulacji.

Do głównych zadań stawianych przed Sektorową Ramą Kwalifikacji oraz korzyści wynikających z jej wdrożenia należą:

- **identyfikacja kompetencji wykorzystywanych w sektorze.** Dla interesariuszy sektora ważne jest zidentyfikowanie wszystkich kompetencji niezbędnych do realizacji procesów i zadań zawodowych. Istotne jest ich ujęcie z perspektywy pracodawców i potrzeb rynku pracy, niezależnie od funkcjonujących programów szkoleniowych oraz uwzględnienie kompetencji wykorzystywanych obecnie i prawdopodobnie potrzebnych w najbliższej przyszłości. Analiza kompetencji w sektorze to punkt wyjścia do wszelkich działań związanych z rozwojem kompetencji,
- **standaryzacja języka.** SRK pozwala na ujednoczenie nazewnictwa i wypracowanie wspólnych definicji, co jest niezbędnym krokiem do uzgodnienia uznawanych przez całe środowisko standardów dla poszczególnych zadań zawodowych, stanowisk czy kwalifikacji rynkowych,
- **większa efektywność działań na rzecz dopasowania kompetencji osób do potrzeb rynku pracy.** SRK wspiera uporządkowanie oferty szkoleniowej, ułatwia porównywanie i wybór szkoleń, kształtowanie oferty edukacyjnej w odpowiedzi na sygnalizowane potrzeby pracodawców. Przejrzysta, adekwatna do potrzeb oferta działań rozwojowych w dłuższej perspektywie będzie mieć pozytywny wpływ na motywację do stałego podnoszenia kompetencji,
- **wsparcie w opisywaniu kwalifikacji rynkowych.** SRK stanowi narzędzie, które dzięki zidentyfikowaniu i uporządkowaniu pojedynczych kompetencji może

zdecydowanie ułatwić określenie zawartości opracowywanych kwalifikacji rynkowych i formułowanie efektów uczenia się.

Rada rekomenduje uruchomienie procesu włączenia Sektorowej Ramy Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 11 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226)

Organ do którego planowane jest zgłoszenie zmian legislacyjnych:

Na podstawie art. 11 ustęp 2 punkt 2 ustawy o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji Minister właściwy, z własnej inicjatywy lub na wniosek sektorowej rady do spraw kompetencji lub zainteresowanego podmiotu, podejmuje działania w celu włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, jeżeli wstępna ocena celowości włączenia Sektorowych Ram Kwalifikacji do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji jest pozytywna.

Zgodnie art.11 punkt 3a ustawy wniosek złożony przez sektorową radę do spraw kompetencji działającą w branży lub sektorze, których dotyczą Sektorowe Ramy Kwalifikacji, nie wymaga opinii reprezentantów branży lub sektora, o której mowa w ust. 3 pkt 4. Ustawy.